

31.8.2014

לכבוד
הגב. יעל גרמן
שרת הבריאות

בענין:

ד"ר בעז לב, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות ע"י באת כחו,
עוה"ד שני ארזי מלשכת היועצת המשפטית, משרד התובע הראשי משרד
הבריאות, ירושלים

הקובל

נגד

ד"ר לאוניד אדז'רסקי [REDACTED] רופא מורשה, בעל רשיון לעסוק ברפואה
[REDACTED] ע"י בא כחו עוה"ד ערן קייזמן

הנקבל

דין וחשבון לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים [נוסח חדש],
התשל"ז - 1976

1. הקובלנה -

1.1 ביום 8.10.2013, חגיש ד"ר בועז לב המשנה למנהל הכללי של המשרד הבריאות
קובלנה מתוקנת, כנגד הנקבל, על כי הורשע בעבירה פלילית, (להלן - הקובלנה),
כאמור בסעיף 41(5) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז - 1976 (להלן -
הפקודה).

קובלנה קודמת בקשר לאותה פרשה, הוגשה ביום 5.12.2011, לאחר שתנקבל הורשע,
ביום 30.6.2011, על ידי בית המשפט המחוזי בתי"א (בתי"פ 40238/06), בשורה של
עבירות שיפורטו להלן, וביום 6.11.2011, נגזר דינו לעונש מאסר של 36 חודשים,
מתוכם הוטל עליו לרצות בפועל 18 חודשים וחיתרה על תנאי שבמשך תקופה של
שנתיים מיום שחרורו ממאסר לא יעבור עבירה לפי סעיפים 3 או 4 לחוק איסור
הלבנת חון, התשי"ס - 2000, או עבירה של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק
העונשין, התשל"ז - 1977 או עבירה לפי סעיפים 211 ו- 212 לפקודת המכס או
עבירה על סעיפים 119 או 117 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975.

הקובלנה המתוקנת הוגשה לאחר שבית המשפט העליון דחה, ביום 21.1.2013, את
ערעור הנקבל על הרשעתו כמו גם על חומרת העונש, (ע"פ 6274/11).

לאוניד אדז'רסקי - המלצה

1.2.1 על העומד ברקע ההרשעה, כעולה מתמצית גזר הדין -

הנקבל ואדם נוסף (להלן - השותף) הורשעו בכך, שבמהלך השנים 1999 ועד 2004, הפעילו שלוש מרפאות לטיפול באין אונות, במסגרתן מכרו כדורים מזוייפים לטיפול באין אונות, שהוצגו כמקוריים, תוך הפרת הסימן המסחרי הרשום על גבי אריזות הכדורים והעמדת המשתמשים בהם בסיכון חיים, משחתרופות המזויפות גם נמכרו בלא מרשם רופא לכל דכפין, הן במרפאות בארץ והן באמצעות מכירה ברשת האינטרנט בארץ ובעולם כולו.

הכדורים המזוייפים הוברחו, על ידי השותף, לישראל ובהמשך הוברחו לחו"ל במסווה של מסמכים, תוך השתמטות מתשלום המכסים והמסים המתחייבים והחלים על יבוא וייצוא תרופות, גם בלא שנתקבלו ההיתרים הנדרשים לצורך היבוא והייצוא.

פדיון המכירה של הכדורים האמורים הולבן על ידי השותף והנקבל באמצעות הקמת מערך חברות ישראליות וזרות, בו שלט השותף.

במדובר במכירה של למעלה מ-400 אלף כדורים ובמחזור כספי העולה על 23 מיליון ש"ח.

השותף היה הדמות הדומיננטית בפרשה, הוא שלט הלכה למעשה בעיקרי העשייה העבריינית ותחנה העיקרי מפרי הפעילות האמורה. על מנת להסוות את זיקתו למעשים, תקים השותף מערך של מספר חברות, תוך שהוא מסווה את בעלותו ושליטתו בהן, כשהוא דואג לכך שאחרים יירשמו כבעלי החברות ומנחליהן.

הנקבל, נרשם ושימש כמנהל פעיל בחלק מהחברות, וכן נרשם כבעלים של חלק מחשבונות הבנק שנפתחו על שמו. החברות היוו עבור השותף מעין קו הגנה מאחוריו הסתיר את פעילות העבריינית, תוך העברת כספים מחברה לחברה ומשיכת כספים, במזומן בסכומי עתק, על מנת להקשות על איתור מקורות הכספים, כאשר הנקבל שימש עבורו כאיש קש וזרועו הארוכה לביצוע הפעילות האמורה, כשהוא מוציא לפועל כל בקשה שהשותף ביקש לבצע.

בגזר הדין, מתייחס בית המשפט המחוזי למעשיו של הנקבל, בין היתר, בדברים אלה: "נאשם 2 (הכוונה לנקבל - האמור בסוגריים לא במקור) רופא במקצועו העמיד את שירותיו לרשות הנאשם 1 שעשה בהם שימוש להוצאת חוכניות העבריינית מן הכוח אל הפועל. בתמורה זכה הנאשם 2 לקבל מנאשם 1 משורה במקום עבורה מכוון ובטוח, שהכנסה נאה בצורה ועוד כמות מובנת הנאה שפרסתי קודם לכן. חלקו של נאשם 2 בעשייה העבריינית היו פחות דמיננטי משעשמש כמעין עוללייתו של נאשם 1, כשהאחרון היה זה שהנה, תכנן וביצע את המתווה העברייני המתוחכם. הרף האמור מעשיו של נאשם 1 לא היו יוצאים אל הפועל אלמלא תרומתו האיכותית של הנאשם 2, הסכמתו להירשם כ"איש קש" כבעל מניות וכמנהל בחברות, ככל חשבונות הבנק באותן חברות, תוך שהוא נותן לנאשם 1 לעשות ככל העולה על רוחו הן בחברות והן בחשבונות הבנק."

מוסיף בית המשפט ומציין בגזר הדין, כי גם אם אינו מתווכח וערמומי כשותף, הנקבל "...רחוק מלהיות אדם תמים ונאיבי שניצל אותו שלא בידעתו". ועוד כי הנקבל "הבין את משמעות מעשיו הרעים בזמן אמת אך לא עצר ולו לרגע לחשוב שמא יש מקום להפסיק ולהתחרם על מה שהוא עושה".

1.2.2 על רקע מעשים אלה הורשע הנקבל בעבירות אלה:

(א) עבירות על הוראות שבפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981 -

עבירה על סעיף 26(א), שעניינו איסור ניפוק תרופה החייבת מרשם בלא מרשם חתום כדין;

עבירה לפי סעיפים 42(א), ביחד עם סעיף 47(א), (ב) ו - (ג), שעניינם במכירה קמעונאית של תכשיר מרשם וכן בשיווק וייבוא של תכשירים רפואיים;

(ב) עבירות לפי הוראות חוק העונשין, התשל"ז - 1997 -

עבירה לפי סעיף 415, שעניינה קבלת דבר במרמה;
עבירה לפי סעיף 338(8), שעניינו מעשה בזיוזות ורשלנות שיש בה לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה;

(ג) עבירות לפי הוראות פקודת המכס [נוסח חדש] -

עבירה לפי סעיף 211(א)(1) ביחד עם סעיף 211(א), שעניינם הברחת טובין בנסיבות מחמירות;
עבירה שלפי סעיף 212(א)(6) שעניינו מסירת הצהרה כוזבת;
עבירה לפי סעיף 212(א)(9), שעניינו הטעיית פקיד מכס;
עבירה לפי סעיף 212(א)(11), שעניינו המנעות מלהגיש תעודות;
עבירה לפי סעיף 212(א)(13), שעניינו מכירת טובין שייבואם אסור;

(ד) עבירות לפי הוראות חוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975 -

עבירה לפי סעיף 117(ב)(6) ו - 119, שעניינם ניהול פנקסי חשבונות כוזבים;
עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) ו - 199, שעניינם מסירת ידיעות כוזבות או מסמך המכיל ידיעות כאמור;
עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) וסעיף 119, שעניינם שימוש במרמה או תחבולה במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס;
עבירה לפי סעיף 211(א)(2), שעניינו החזקת טובין מוברחים, או שייבואם אסור;
עבירה לפי סעיף 211(א)(3), שעניינו בעבירה של החזקת טובין שייבואם אסור והוא מתכוון להבריחם;

(ה) עבירות לפי הוראות חוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000 -

עבירות לפי סעיפים 3(א) ו - 3(ב), שעניינם איסור הלבנת הון;
עבירה לפי סעיף 4, שעניינו איסור עשיית פעולה ברכוש אסור.

2. הוועדה -

אנו חת"מ, מוננו על ידך, לפי הוראות סעיף 44 לפקודה, לדון בקובלנה.

3. ההליך בפני הוועדה -

3.1 הדיון בקובלנה התקיים ביום 29.6.2014, בנוכחות הנקבל ובאי כח הצדדים.

3.2 משהרשעת הנקבל, כמו גם העובדות שנקבעו בהליך הפלילי, אינן שנויות במחלוקת, התמקד הדיון בשאלה מהו אמצעי המשמעת הראוי בנסיבות העניין.

ב"כ הקובל טענה -

אמצעי המשמעת הראוי, בנסיבות העניין, יהא בהתליית רישונו של הנקבל לעסוק ברפואה, לתקופה של 10 שנים, כאשר לעניין זה תובא בחשבון התקופה שבה הותלה רישונו לפי סעיף 44 א' לפקודה, דהיינו: מיום 30.11.2006 ואילך. הנקבל לא עובד, מזה שנים רבות, מאז הותלה רישונו כאמור ולפיכך ראוי להביא תקופה זו בחשבון בקביעת העונש המשמעותי.

ב"כ הקובל הפנתה למספר החלטות קודמות:

(א) להחלטה שניתנה בעניין גונן שגב, שהורשע ביבוא לא חוקי של סמים מסוכנים ורישונו בוטל לצמיתות. בעניין גונן שגב, דו"ח ועדת המשמעת כמו גם ההחלטה של השופט המנוח זיילר, עומדים על המשמעות החמורה של מעשים כגון אלה, כאשר רופא האמור לדאוג לחיי ולבריאות הציבור, מיבא תרופות בידעה שהן עשויות לסכנו, למען רווח כספי.

(ב) להחלטה שניתנה בעניינם של הרוקחים ראוד אלבאטל ואברהם אזברגה, שהורשעו במכירת תרופות מזויפות ורשיונם הותלה ל- 4 - 5 שנים. גם שם ציין השופט זיילר המנוח, כי מדובר במעשים חמורים, כאשר החולה הפונה לרוקח ונותן בו אמון מלא, מגלה בדיעבד, במקרה הטוב, שהתרופה שניתנה לו בפועל חסרת תועלת, או במקרה הרע, שהיא מסוכנת.

ב"כ הקובל טענה, שעל רופא מוטלת אחריות רבה יותר מזו המוטלת על רוקח, ולפיכך יש לראות את מעשיו של הנקבל כחמורים יותר, מה גם שבמקרה זה מדובר בהכרחת תרופות בהיקף גדול פי כמה, הנע סביב 400 אלף כדורים.

הנקבל אמנם לא היה הנאשם היחיד בפרשה, ואין חולק שחשופת נטל חלק דומיננטי יותר במעשי העבירה ואף ברווח הכספי שנבע מהם. נתונים אלה נלקחו בחשבון, בעמדת הקובל לגבי אמצעי המשמעת הראוי במקרה זה.

ב"כ הקובל הוסיפה כי יש לתת את הדעת לכך שמדובר ברופא ובאחריות המוטלת עליו כרופא, בעשותו מעשים שיש בהם כדי לסכן את בריאות הציבור. עניין זה צריך שיבוא לידי ביטוי באמצעי המשמעת.

ב"כ הנקבל טען -

התליית רשיונו של הנקבל לתקופה של 10 שנים, כטענת ב"כ הקובל לא מתקבלת על הדעת (כלשונו: שערוריה).

יש לתת את הדעת לכך שרשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה מותלה, הלכה למעשה, מזה כשמונה שנים, במהלכם נמנע ממנו לעבוד במקצועו.

רשיונו של הנקבל הותלה תחילה, ביום 13.8.2006, לפי הוראות סעיף 44 לפקודה, עד למתן פסק דין בהליך הפלילי או עד חלוף 6 חודשים, לפי המוקדם מביניהם. אף שלכאורה תקופת ההתליה הסתיימה זה מכבר, בפועל רשיונו של הנקבל עדיין מותלה. זאת ועוד, אף שההליך הפלילי הסתיים עוד בחודש ינואר 2013 אז ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בערעור שהוגש על ידי הנקבל על הכרעת הדין וגזר הדין, ואף שתקופת המאסר שהנקבל ריצה, הסתיימה עוד בחודש מרץ 2014, משרד הבריאות לא פעל והדין בהליך המשמעתי לא היה מתקיים, גם עתה, אלמלא פנה בא כחו של הנקבל, בדרישה לקיימו.

הנקבל אמנם מרדים בהכשרתו, אלא שמאז עלה הנקבל לישראל הוא לא פעל אלא כרופא כללי במרפאה פרטית שחתמקדה בטיפול באין אונות. במסגרת זו טיפל הנקבל בבעיות אין אונות, בין השאר באמצעות זריקות ומתן מרשמים לכדורים מסוגים שונים. בזמנו משרד הבריאות היה מוכן לבוא לקראת הנקבל ולאפשר לו לעבוד בבית חולים ציבורי, תחת פיקוח הדוק, בתחום ההרדמה. אלא שהצעה זו היתה חסרת משמעות ולא היתה נתנת לביצוע, מה גם שהנקבל לא יכול היה לקחת את הסיכון שבביצוע ההרדמה בבית חולים.

אין בהחלטה שניתנה בעניינו של גונן שגב, כדי לתמוך בדרישת הקובל להתלות את רשיונו של הנקבל לתקופה של 10 שנים. בעניין שגב, מדובר בנסיבות שונות בתכלית וחמורות מאלה שבמקרה זה, באשר שם דובר ברופא שהורשע בנסיון להבריח לישראל ובהחזקה של סמים מסוכנים. גם הדוגמא הנוספת שהובאה על ידי ב"כ הקובל אינה רלבנטית. שם דובר ברוקחים שמכרו תרופות מזויפות, שהיא עבירת המשמעת החמורה ביותר כאשר מדובר ברוקח.

לא מדובר, במקרה זה, ברופא שחתווה תרופות מזויפות למטופלים, אלא במי שהיה שותף לאדם שחקים אתר אינטרנט, שחפונים אליו יכלו לרכוש את התרופות המזויפות. ודוק, עצם היותן של התרופות מזויפות, לא אומר בהכרח שהן לא תקינות מבחינה רפואית. עוד יש לזכור, שבתקופה הרבנטית, אנשים רבים נהגו לרכוש תרופות כגון אלה: ויאגרה וסילאליס, בדרכים שונות ומשונות ובלי התוויה של רופא. לא מדובר בסמים מסוכנים, אלא בתרופות המחייבות מרשם ומי שבחר לרכוש אותן באמצעות אתר אינטרנט ממילא נטל על עצמו את הסיכון.

עיון בהכרעת הדין מלמד על כך שלנקבל לא היה שום קשר להברחה והוא אף זוכה הן מעבירה זו והן מעבירות של השתמטות מתשלום מס ומתשלום מכס, כאשר נקבע שמי שהיה העבריין המרכזי בהבאת התרופות המזויפות לישראל הוא חשופת, וחטאו העיקרי של הנקבל היה בכך שהוא אפשר את הפעילות העבריינית, מששמו הופיע כאיש קש, אך לא כמי שנתן את המרשמים ולא עקב פעילותו כרופא. לפיכך

גם העונש הפלילי שהוטל עליו קל באופן יחסי לעומת זה שהוטל על השותף. הנקבל אמנם ידע שהתרופות מזויפות, הוא ידע שהן מונפקות לאנשים שצרכו אותן ויש להניח שהנקבל היה מודע לכך שראוי היה שאותם אנשים יעבור בדיקת רופא ואבחון כמו גם התוייה של רופא לצריכת התרופות.

אין חולק שהנקבל ראוי שרשיונו יותלה ואולם עשרות החלטות בעניינים של רופאים שעברו עבירות פליליות, מלמדות על כך שהתליית רשיונו של הנקבל לתקופה של 10 שנים חורגת מכל פרופורציה.

הנקבל שרשיונו לעסוק ברפואה, מותלה מזה 8 שנים, נושא בעונש כבד ביותר בהשוואה לענישה המשמעית שהוטלה על רופאים אחרים שהורשעו בביצוע עבירות פליליות. ב"כ הנקבל הזכיר, בין היתר: החלטה בעניינו של ד"ר נרודצקי, אשר תקף את אשתו שהיתה אז בהריון ורשיונו הותלה לתקופה של 4 חודשים; ד"ר פואד שהורשע בעבירה דומה ורשיונו הותלה לשנתיים; החלטה בעניינו של ד"ר סרגי ספקטור שהורשע בעברת זיוף של רשומה ורשלנות רפואית ושיבוש הליך משפטי, שרשיונו הותלה ל- 3 חודשים; ד"ר גליקסמן וד"ר ביתר, שהורשעו בביצוע מעשים מגונים במטופלות ורשיונם הותלה, במקרה האחד לתקופה של 3 שנים ובמקרה האחר לתקופה של 5 שנים.

שמונה שנות התליית הרישיון שהנקבל כבר נשא בהן, מהווים עונש כבד ביותר על מעשיו, אשר גם תביאו אותו לחורבן כלכלי מוחלט. הנקבל בן 64, אשתו התגרשה ממנו בעקבות הפרשה, הושתו עליו קנסות כבדים והוא נדרש גם להחזיר סכומים נכבדים, בין היתר, לחברות התרופות, שבתשלומם הוא נושא גם כיום. זאת שעה שהנקבל הוא חסר כל יכולת לעבוד.

הנקבל שילם את חובו לציבור, בתקופת המאסר, בתשלום הקנסות שהוטלו עליו וכן ובתקופה המאוד ממושכת של התליית הרישיון לעסוק ברפואה.

בקביעת העונש המשמעתי ראוי לתת את הדעת גם לזמן הרב שחלף מאז בוצעו העבירות ואף מאז הוגש כתב האישום, בשנת 2006.

לאור כל נסיבות העניין, ביקש ב"כ הנקבל, כי בהחלטה על העונש המשמעתי שיוטל על הנקבל, תובא בחשבון תקופת התליית הרישיון הארוכה שהוא כבר נשא בה, כי תקופת התליית רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה לא תוארך עוד וכי יותר לו לשוב ולעסוק במקצועו, ללא דיחוי נוסף.

הנקבל הוסיף -

כי הוא מצטער על מעשיו והוא מבין שעצם העובדה ששמו הופיע כמנהל מרפאה של מי שניחל עסק עברייני, היתה בעייתית כשלעצמה.

הנקבל הוסיף כי הוא עלה לישראל בשנת 1992, כשנתיים לאחר מכן ניתן לו רשיון לעסוק ברפואה בישראל. נסיונותיו להשתלב כמתמחה בבית חולים לא צלח והוא התחיל לעבוד במרפאה פרטית כרופא תורן, שם הוא הכיר את השותף.

הנקבל ביקש לציין שמתחילה הוא שיתף פעולה עם חוקרי המשטרה. לדבריו הוא נתון במצב כלכלי קשה ביותר, הוא איבד את דירתו, ואף את משפחתו כאשר אשתו התגרשה ממנו וגם הקשר עם ילדיו ניזוק.

4. דיון והמלצה -

4.1 למען הבהירות, נעמוד תחילה, על ההליכים שקדמו לדיון בקובלנה, כדלקמן:

(א) ההליכים הפליליים -

המעשים שבגינם הורשע הנקבל, בוצעו בתקופה שמשת 1999 ועד לשנת 2006.

כתב האישום הוגש לבית המשפט המחוזי בתל-אביב יפו, ביום 3.8.2006, הכרעת הדין ניתנה, על ידי השופט גיורגי קרא (בת"פ 40238/06) ביום 30.6.2011 וגזר הדין ניתן ביום 6.11.2011. ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין, שהוגש על ידי הנקבל לבית המשפט העליון (בע"פ 8274/11; ע"פ 8425/11 וע"פ 9490/11), נדחה ביום 21.1.2013.

על הנקבל הוטל לרצות עונש מאסר לתקופה של 36 חודשים, מתוכם 18 חודשים לריצוי בפועל והיתרה על תנאי וכן תקופת מאסר על תנאי נוספת, של 6 חודשים.

עד הוטל על הנאשם לשאת בתשלום קנס בסכום של 50,000 ש"ח, או 3 חודשי מאסר תמורתם.

בחדש מרץ 2014, סיים הנאשם לרצות את עונש המאסר בפועל שהוטל עליו.

(ב) החליטים המשמעותיים -

בעקבות הגשת כתב האישום הוגשה נגד הנקבל, ביום 15.3.2007, חקובלנה הראשונה ובהתאם להמלצת ועדה מיוחדת שמונתה לפי הוראות סעיף 44 לפקודה, החליט מנכ"ל משרד הבריאות, ביום 20.12.2006, לחתול את רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה, לתקופה של שישה חודשים, או עד לסיום החליף הפלילי.

הנקבל הגיש ערעור, על ההחלטה האמורה, לבית המשפט המחוזי בתל-אביב (תיק ע"ש 1010/07), אשר דחה את הערעור. בקשת ערעור, שהגיש הנקבל, לבית המשפט העליון (תיק רע"א 1838/07), נדחתה, ביום 14.3.2007.

ביום 24.10.2007, החליט מנכ"ל משרד הבריאות, לפי הוראות סעיף 44 לפקודה, לאשר המלצה של ועדת משמעת, להאריך את ההתליה הזמנית של רשיונו של הנקבל, עד ליום 2.12.2007.

ביום 20.12.2007, אימץ מנכ"ל משרד הבריאות, לפי הוראות סעיף 44 לפקודה, המלצה נוספת של ועדת משמעת, אשר ניתנה ביום 2.12.2007, להאריך את ההתליה הזמנית של רשיונו של הנקבל, עד לסיום החליף הפלילי ומתן החלטה בקובלנה. לא למותר לציין כי ועדת המשמעת ציינה בהמלצתה, כי מדובר ביקור במרפאה, שהוגש לה, ביום 27.11.2007 כמו גם מדברי הנקבל שהופיע אז בפניה, עלה שהנקבל המשיך אז לעסוק בתחום אין האונות, אמנם לא כרופא, אלא כמנהל אדמיניסטרטיבי של המרפאה, אשר המשיכה לספק למטופלים תרופות, בלא מעקב רפואי ובלא לברר את מצבם הרפואי העדכני. (המלצת הוועדה מצ"ב).

לאחר הכרעת הדין שניתנה על ידי בית המשפט המחוזי כאמור, הוגשה כנגד הנקבל, ביום 5.12.2011, קובלנה מתוקנת וביום 8.10.2013, הוגשה קובלנה מתוקנת נוספת, אשר נדונה בחליף זה.

4.2 בית המשפט העליון, עמד על חומרת מעשיו של הנקבל, בסיכום פסק הדין שניתן על ידו בערעור שהגיש הנקבל על הכרעת הדין וגזר הדין של בית המשפט המחוזי, כדלקמן:

"סדור רופא אשר עסק במכירת תרופות מזויפות. מתוך ידיעה שהתרופות הן מזויפות: הוא ידע שהכספים המועברים על ידי החברות מקורם בפלילים; הוא ידע כי היקפי העברות הכספים בין החברות אדיר, וכי הקמת מספר רב של חברות, ההתנהלות בקשר להן ולפעילותן, היא פעילות חשודה; הוא ידע והבין כי לבעלותו בחברות ובחשבונות השונים משמעות ומחלוצית לה אחריות, וידע כי הוא זה אשר מאפשר, הלכה למעשה, את קיומן: הוא הבין את פשר המסמכים עליהם חתם ואח הנפקיות לכך. בצדק קבע בית המשפט קמא, כי אדורסקי:

"הינו רופא במקצועו, אדם אינטליגנטי, ובמודע בחר לעצום עיניו מלראות את חובותיו על פי דין ולהתמקד בטובתו האישית. כל עוד [רוזנבלט] המשיך להעסיקו והוא 'גזר' מדי חודש 'קופון' של רווחים גאים לכיסו... הוא נתן [רוזנבלט] מעין הרשאה כוללת Carte Blanc לעשות בשמו כל פעולה שמצא לנכון. בנסיבות אלה, אין [אדורסקי] יכול להישמע בטענה כי הוא לא ידע, לא הבין ולא הפנים"

אדורסקי ידע, כי הכספים אשר מועברים באמצעות החברות מולבנים. הוא אמנם בחר לנסות ולעצום את עיניו נוכח הדברים, אך אין בכך כדי להפחית כהוא זה מעצם הידיעה על התרחשות פטולת ההלבנה, גם אם לא הבין את סב מונטן ההלבנה לאשורו."

ועוד נאמר בהמשך:

"אדורסקי, אף הוא ידע אל נכון, כי הכרדים הנמכרים מזויפים, הוא ידע כי יש בהם כדי לסכן את חיי הנפלים אותם, וידע [אף אם ניסה לעצום עיניו בכוח] כי הפעילות בחברות משמעות, בין היתר, להלבנה הכספים שנתקבלו כתוצאה מן המעשים הפליליים.

עוד חשוב להזכיר: אדו'רסקי, בהיותו רופא, לא שישם כחותמח נומי כי אם כחותמח כשרות לכל פעילותן של המרפאות. פעילותו במסגרתן, קבלת המסופלים ואבחונם, התייחסות בתורת רופא והצגתו כסמכות הרפואית (בניגוד לסמכות התפעולית של רחובלם) הם-הם שאפשרו לכל ה'עסק' להצטייר בעיני הלקוחות, למצער הללו שלא קיבלו את התרופות באמצעות ההזמנה באינטרנט, כמוסד רפואי כשר ואותנטי. מעמדו כרופא העצים את יסוד הולכת השולל בפרשו את האצמלה של 'מוסד רפואי' על ה'עסק' של מכירת הכדורים המזויפים והפצתם, ועל המרפאות. לא ניתן להלום אם כן את השענה לפיה דמותו של אדו'רסקי מפלה ובטלה בשישים לעומת רחובלם. הוא היה ציד חשוב, גם אם לא הציד המרכזי בפעילות העבריינית ומעורבותו איפשרה את ביצוע העבירות, בכוח ובפועל."

אין חולק שהנקבל היה מודע לכך שמדובר בשיווק וביצוא של כדורים מזויפים, וכי נכון לזמן הרלבנטי לא היה ידוע לו אילו חומרים מצויים בהם, אשר יכול שהם כשלעצם רעילים בכלל, או עשויים להזיק לגורם לנזק לאדם מסוים, לאור מצבו הרפואי או בשל כך שהוא נוטל גם תרופות אחרות. זאת ועוד, הנקבל היה מודע לכך שחכדורים סופקו, לכל דורש, בלא שקדמה לכך בדיקה רפואית ולפיכך אף אילו היו אלו כדורים מקוריים, עשויה היתה להעמיד את המשתמשים בסכנה חיים.

שעה שדנים בענישה המשמעתית, ראוי לתת את הדעת לשיקולים אלה:

(א) הדין המשמעת, בעקבות הרשעה בפלילים, בא למנוע סתירה בין הנדרש מאיש המקצוע להלכה, לבין התנהגותו למעשה. לעניין זה התייחס בית המשפט בפסק הדין בעניינו של ד"ר משה אליהו¹, באמרו כי עניינו של הדין המשמעת בהסקת מסקנה, מהי ההשלכה, אם בכלל, שיש להרשעה על עסוקו של הנדון ועל תפקודו המקצועי, כאשר מדובר במקצוע שהמשתייכים אליו נדרשים לרמת התנהגות מיוחדת וקפדנית יותר, הנובעת מיעודו של המקצוע וממעמדו החברתי. שם גם עומד בית המשפט על כך שמרופא נדרשת רמת התנהגות מיוחדת וקפדנית, כאשר התנאי הראשון לקבלת רשיון לעסוק ברפואה הוא, לפי הוראות סעיף 4 לפקודה, הוא היות מבקש הרשיון, אדם הגון. המדובר בתכונת אופי הנדרשת בחכרת גם מרופא מורשה. על כך עמד בית המשפט העליון בעניין יעקב דיאמנט².

כעולה מפסק דינו של בית המשפט העליון, כמו גם מהכרעת הדין, הנקבל היה מודע היטב לכך שהוא היה מעורב, ובמשך שנים, בפעילות עבריינית, שגם התאפשרה בזכות מעורבותו וכאשר עצם היותו מעורב בה יצרה תדמית של הכשר לאותה פעילות.

ואולם מעבר לכך, הנקבל שתפקידו כרופא הוא לעסוק בריפוי ובהצלת חיים, היה מעורב בפעילות ענפה וארוכת שנים, שמשמעה העמדה בסיכון של מספר עצום של משתמשים אלומים, אשר צרכו מה שנחזה להיות תרופה, שאיש לא ידע אילו חומרים מצויים בה. מה גם שאותם משתמשים נטלו את ה"תרופות", בלא שנבדקו קודם לכן ולא ניתן היה לדעת אם יש בין המשתמשים כאלה שעצם נטילת ה"תרופות", אף אילו לא היו מזויפות, העמידה אותם בסכנה ממית.

(ב) בשונה מתכליתו של העונש הפלילי, תכליתו העיקרית של אמצעי המשמעת הינה, התדמית הראויה והתפקוד הראוי של מקצוע הרואה והמשקל שראוי לייחס לנסיבות בהן בוצעה עבירה פלילית, כך גם המשקל שיש לייחס לנסיבות האישיות של הנאשם פוחד בדין המשמעת.

(ג) כפי שנאמר בפסק הדין בעניין ליביו לאורז³, השיקול העיקרי בקביעת הענישה המשמעתית הינו ההגנה על האנטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ובבדודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים. אינטרס הציבור מחייב העברת מסר

¹ ע"א 412/90 ד"ר משה אליהו נ' שר הבריאות ואח', פד"י מד(4), 422.

² ע"א 224/79 יעקב דיאמנט נ' שר הבריאות, פד"י לח(2), 424.

³ ע"א 10797/04 ד"ר ליביו לאורז נ' שר הבריאות ואח', לא פורסם.

ברור כי מעורבות בפעילות פלילית כשלעצמה וודאי שכן כזו המסכנת את בריאות הציבור, עומדת בסתירה חזיתית לנדרש ולמצופה ממי שהורשה לעסוק ברפואה.

התנהלות הנקבל ומעורבותו במודע בפעילות שהעמידה ציבור נרחב בסיכון בריאותי, למען רווח כספי, מהווה גם פגיעה חמורה בכבוד מקצוע הרפואה, בתדמיתו ובאמון הציבור בעוסקים ברפואה.

4.3 אנו סבורים כי לאור תכליתו של אמצעי המשמעת וחומרת מעשיו של הנקבל, אמצעי המשמעת הראוי, בנסיבות העניין, הוא בהתליית רשיונו לעסוק ברפואה לתקופה מאוד משמעותית.

התלבטנו בשאלה אם בנסיבות העניין ראוי לאמץ את טענת הקובל ולחמליץ כי תקופת התליית רשיונו של הנקבל תהא עשר שנים, בניכוי תקופת ההתלייה הנוכחית, דהיינו: אם ראוי להתלות את רשיונו של הנקבל לתקופה נוספת של שנתיים וארבעה חודשים, או שמא בנסיבות העניין, אין מקום להאריך עוד את תקופת ההתלייה.

נבחר כי איננו סבורים שניתן לאמץ את טיעוניו של ב"כ הנקבל אשר עשה ככל יכולתו לשכנענו כי ניתן להצביע על נסיבות לקולא מבחינת חומרת מעשיו של הנקבל.

מאידך ספק רב אם עניינו של גונן שגב, אשר הובא על ידי באת כחו של הקובל, כתמיכה בטענתה כי ראוי להתלות את רשיונו של הנקבל לתקופה של כשנתיים נוספות. אף שלכאורה כי מדובר במעשים דומים ואף שבשני המקרים מדובר במעשים חמורים שבוצעו על ידי רופא, שבמרכזם עומדת הפצה של חומרים בעייתיים בניגוד לחוק, נראה שיש לא מעט בטענת ב"כ של הנקבל, כי אין ללמוד ממקרה שגב לעניינו. נזכיר כי בעניינו של גונן שגב דובר ברופא אשר בתוקף תפקידו כשר בממשלת ישראל היה זכאי להחזיק בדרכון דיפלומטי, אלא שהוא המשיך להחזיק בדרכון גם לאחר שתוקפו פג ובשלב מסוים אף זיף את הדרכון והאריך את תוקפו. באמצעות הדרכון המזויף מנע, גונן שגב, במרמה, בשתי הזדמנויות, חיפוש על גופו ובכליו בשדה התעופה בהולנד כ-32,000 כדורי סם מסוג "אקסטזי" שהוסתרו לארץ וקיבל בשדה התעופה בהולנד כ-32,000 כדורי סם מסוג "אקסטזי" שהוסתרו בתוך אריזות שונות של ממתקים. גונן שגב הסתיר את הסמים בכליו ובמזוודה השייכת לו במטרה לייבאם ארצה. משהגיע לשדה התעופה על מנת לטוס לישראל כשברשותו הסמים, זוהה גונן שגב על ידי שוטר. לפיכך הוא פנה לתא אחסון, הוציא מהתא אריזות שונות של ממתקים, ושם תחתן בתא את הסמים שהיו בכליו ובמזוודתו. לאחר שהמטוס המריא ארצה, פתחו רשויות שדה התעופה את תא האחסון ומצאו בו את הסמים המסוכנים.

כאמור, רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה, כבר הותלה במשך שנים ואף אם לא מדובר בשמונה שנים, כפי שטען בא כחו של הנקבל, מדובר בפרק זמן קרוב לזה, בהנחת שההחלטה הראשונה על התליית הרשיון ניתנה עוד ביום 20.12.2006, ומאז ועד היום נותר מצב זה על כנו.

ראוי להזכיר שאנו מצויים כיום כשנה ושמונה חודשים מיום מתן פסק דינו של בית המשפט העליון, אשר ניתן עוד בחודש ינואר 2013 וכחמישה חודשים מאז שוחרר הנקבל ממאסרו. לא למותר גם להזכיר את שטאמר על ידי בית המשפט העליון, כי במקרה זה "ההתפנה חרב הדין מעל לראשם של המעוררים משך תקופה ארוכה ביותר". בכך התכוון בית המשפט לחרב הדין הפלילית, אלא שגם זו המשמעותית התהפכה במקביל לכך.

אף אם נתונו האישיים של הנקבל, המחיר האישי שהנקבל שילם בעקבות מעשיו והמצוקה הכלכלית הקשה שהוא נתון בה, כשהוא נדרש עדיין לשאת בתשלום קנסות וחובים שהוטלו עליו עקב מעשיו, צריך שיהיו, אם בכלל, כשיקול משני, איננו סבורים שיהא זה נכון, בנסיבות העניין, לחוסף ולחאריך את תקופת התליית רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה לתקופה נוספת. ניכר בנקבל שהוא הפנים את הלקח ואיננו סבורים שיהא בהארכה נוספת של תקופת ההתלייה, על מנת לחוסף ולחדד את המסר לציבור בכלל ולציבור העוסקים ברפואה בפרט, כי המדובר במעשים פסולים שאין להשלים עמם.

בסיכום -
לאור כל האמור לעיל, אנו סבורים שתקופת החלפת רשיוע של הנסבל לעסוק
ברכואה, דהיינו מאז יום 20.12.2006, מהווה עונש משמעותי חולם בסיכנות העניין
וחמלתו היתה שלא להקטיל על הנסבל אמצעי משמעת טסד.

פרופ' אלידן יוסף
סגן מנהל למחלות מא.א. גוף
מחלקת רפואת ילדים
מ.מ. 256

פרופ' יוסף אלידן
מזכיר ההסתדרות
הרפואית

יו"ת הורן, ע"י
מזכיר היתח
לממשלה

ד"ר משה לינג
מ.מ. 9679
מ.מ. 9674
מ.מ. 9670
מ.מ. 9670
מ.מ. 9670
מ.מ. 9670